

Reisverslag

Holland - Roemenië / SOVATA v.v. 2008

Zaterdagmorgen om 07.00 uur staat de bus van Connexxion met 20 hulpverleners klaar voor de start van de reis naar Sovata in Roemenië. De reis blijkt veel hoogte- en dieptepunten in het verschiet te hebben.

Ook de Mercedes Sprinter van Bergschenhoek Civiele Techniek (BCT) stond klaar, tot de nok geladen met rollators, toiletstoel, buggy's, computers en maar liefst 132 volle dozen (1 doos kon echt niet meer mee) met kleding, schoenen, beddengoed, speelgoed en vele andere spullen, om aan deze spannende reis te beginnen.

Geen enkel probleem bij de grensovergang van Hongarije naar Roemenië, zelfs de bus van BCT, bestuurd door Mark en Dan, met alle goederen mocht zonder controle gewoon doorrijden.

Ongeveer 40 kilometer voor het binnenrijden van Sovata werd er nog even gestopt om te pauzeren. De parkeerplaats waar wij stopten bleek precies bovenaan een kleine nederzetting van zigeuners te liggen.

Niet eerder hadden wij deze groep gezien. Veelal jonge vaders en moeders met zo'n 20 kinderen. Cola, chocomel en lekkers werden aan de kinderen gegeven en natuurlijk werd ook een tas met knuffels gepakt.

De kinderen waren vies, stonken en waren zo te zien in geen jaren gewassen. Veel van de kinderen liepen op blote voetjes en hadden vieze en kapotte kleren aan.

Wij hebben in deze nederzetting geen water of elektriciteit gezien. Direct werd het plan in de groep geboren om kleding, schoenen en toiletartikelen op een later tijdstip langs te brengen.

Voor degenen die voor de eerste keer als hulpverlener meegingen was dit wel een schokkende ervaring.

Volgens het heel strakke schema begint de eerste dag van de week met een bezoek aan de crèche. De crèche is een naschoolse opvang waar kinderen tussen 8 en 16 jaar opgevangen worden na school. Ook kinderen die niet naar school gaan mogen hier komen om toch wat te leren en te spelen. Ook voor hen is er altijd wel een boterham met een glas melk. De vrijwilligster helpt de 28 kinderen met hun huiswerk en kookt ook warm eten voor hen.

Het gebouwtje waarin de naschoolse opvang is gevestigd heeft wel behoorlijk wat nodig. De vloer is aan het rotten waardoor er allerlei ongedierte naar boven komt en aan het aanwezige voedsel zitten te snoepen. Een koelkast en een tweetal keukenkastjes waar de levensmiddelen in kunnen zouden een geweldige oplossing zijn. Gelukkig is de gemeente van Sovata bezig om hier stromend water aan te leggen. Het hebben van water uit de kraan betekent helaas veel kosten om er gebruik van te maken. Hopelijk zal toch later dit jaar het water uit de kraan gaan stromen en kunnen wij mogelijk zorgen voor een keukenblok, hetgeen nog op de planning stond van 2007.

Hier is de verwarming met een houtgestookte tegelkachel kapot gegaan. Van een oud olievat is er een 'nieuwe' kachel gemaakt en dat is een gevaarlijke en ongewenste situatie.

Na het achterlaten van een groot aantal kunststof borden, schaaltes, bekers en bestek, van een bekend woonwarenhuis uit o.a. Barendrecht, appelstroop, speelgoed en zelfs een personal computer worden wij weer uitgezwaaid door een vrolijke groep kinderen en begeleidster.

Dan is de school op de Ileshi, de meest arme wijk van Sovata, aan de beurt om een bezoek te brengen. Belangrijk is een inventarisatie te maken van het schoolgebouw, het meubilair, de verwarming, het sanitair en de elektriciteit.

Wat opvalt is de slechte staat van de houtkachel. Deze houtkachel is bedoeld om de hele school te verwarmen door hout te branden in de tegelkachel. Wellicht kent u deze kachels uit bijvoorbeeld Oostenrijk. Aan het eind van de dag is het hout op en pas de volgende dag wordt er weer hout in gestookt. Voordat de kachel dan warmte kan geven zijn de eerste schooluren al voorbij. De isolatie van het gebouw en de staat van de kachel is gewoon slecht te noemen en is het gebouw in de winter, met temperaturen van vaak -20, niet warm te stoken.

De toiletten zijn buiten het gebouw gesitueerd in een houten huisje, gaten in de grond, plank er over en je

kunt naar het toilet!! Samen met de gemeente van Sovata zouden wij mogelijk iets aan deze problemen kunnen doen. Gewoon water uit de kraan zou ook een geweldige uitkomst zijn. Nu gaat het uit een watervat in de gang.

De gemeente heeft beloofd dat er voor 't einde van het jaar waterleiding zou zijn in de hele straat. Of de mensen 't kunnen betalen is nog de vraag! Het vergt echter veel energie en fantasie om een goed gesprek te krijgen met de heren van de gemeente Sovata!

De elektriciteit was een probleem op zich. Om 5 van de 10 personal computers, gesponsord door een groot pensioenfonds uit Heerlen, te kunnen plaatsen hebben twee man een dag gewerkt om dit in orde te krijgen. Stoppenkasten die werkelijk heel gevaarlijk waren en nooit goed werkten. De stopcontacten die er waren zaten los of waren kapot.

De sloten van het klaslokaal waar de PC's geplaatst werden eveneens vervangen door

sterke en goed beveiligende sloten.

Ook grote blijdschap toen de rugtassen aan de kinderen gegeven werden die kinderen uit de familie van Tante Lenie gemaakt hadden voor hen.

Nog niet eerder hadden de kinderen van deze school een eigen tas met een geweldig leuke inhoud gekregen. Na het maken van de foto mochten zij de tas open maken en genieten van wat er in zat.

Vorige jaar hadden wij met Aranka (een van de onderwijzeressen) besproken om een hygiëneproject op te zetten zodat de kinderen leren om te gaan met handen wassen na

toiletgebruik en voor het eten. Tandenvoetsen is voor de meeste kinderen onbekend en ze hebben daardoor al een slecht gebit op jonge leeftijd. SOS gaat ervan uit dat dit project zal leiden tot een goede verzorging van lichaam en gebit en dat ook de ouders dit stukje zullen oppikken.

Voor deze school werden 55 toilettassen gepakt en aan de kinderen werd door Aranka uitgelegd wat er in zat en hoe zij dat moeten gebruiken.

Het was wel even wennen, want ook eigen

toiletspullen is voor deze kinderen wel een heel grote luxe.

Met achterlating van twee hulpverleners die verder gaan met de elektriciteit en de beveiling van het klaslokaal gaat de rest van de groep naar de sportschool.

Op de sportschool gaan wij eerst het sanitairproject bewonderen dat vorige jaar voor een groot deel is afgerond.

Een van de hulpverleners heeft in november een groot aantal vloertegels, cement en voegmateriaal meegegeven. Door een Roemeense tegelzetter (uiteraard tegen betaling door SOS) zijn deze materialen prachtig gelegd en geplaatst. Het enige wat nog ontbreekt is een goede afvoerput in de vloer en roestvrij stalen wastafels. Eén van de hulpverleners zal proberen een deksel te maken/laten maken.

Er zal gekeken worden of deze RVS wastafels ergens op de kop getikt kunnen worden, zodat deze in november ook geplaatst kunnen worden.

Voor de sportschool is veel sportkleding en sportschoenen gedoneerd. Door een sponsor uit Vlaardingen zijn 40 sporttasjes meegegeven met handdoek, douche- en haarshampoo, tandenborstel, tandpasta, kam en ondergoed. Dit alles werd, met grote dank en blijdschap, in ontvangst genomen door Levente, de initiatiefnemer van dit sportgebouw. Ook werd door één van de hulpverleners veel sportkleding geschonken.

Levente zorgt er inmiddels al jaren voor dat jongens en jonge mannen niet gaan zwerven of zich in een criminele omgeving begeven door sportbegeleiding te geven. Op deze manier

"horen zij ergens bij" en voorkomt dat veel ellende.

Het gebouw van de sportschool is goed, alleen de vloer zou nog sterk verbeterd moeten worden met een afwerklaag. Zoals in het reisverslag van vorig jaar al gezegd, de houten vloer is niet hygiënisch en niet schoon te krijgen. Het oppervlakte van de vloer is 10 x 20 meter. SOS zal onder zoeken wat de mogelijkheden en de kosten zijn om deze vloer te verbeteren.

De verwarming, de spiegels en de plafondlampen die in november zijn meegenomen en geplaatst door hulpverleners zijn een enorme verbetering. Door een goede verwarming en voldoende licht kunnen de jongens ook 's-avonds trainen en hun favoriete sport beoefenen.

Als laatste voor vandaag staat een bezoek aan de wijkarts op het programma. Voor haar hebben wij veel medicijnen, incontinentiemateriaal, vitaminetabletten, verbandmiddelen, een po-stoel, krukken, een babyweegschaal én een laptop meegenomen.

De medicijnen zijn afkomstig van sponsors die deze medicijnen over hadden of niet meer gebruikten. Medicijnen zijn altijd nodig en vaak zó duur dat mensen die niet kunnen betalen. Het gemiddelde cholesterol gehalte bijvoorbeeld per persoon ligt rond de 22 punten. Dat is vreselijk hoog. Deels komt dit door het slechte en vette voeding. Door vette voeding is de maag sneller te vullen en is vele male goedkoper dan gezondere voeding. Als je geen geld hebt is de keuze snel gemaakt.

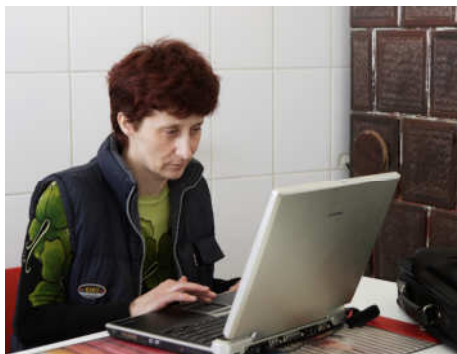
De vitaminetabletten, nu voor het derde jaar meegenomen, werpen ook zijn vruchten af. Doordat mensen niet, nauwelijks of slecht

eten is een vitaminepreparaat wel fijn. Fysiek voelen de mensen zich beter en prettiger dan zonder deze vitaminen.

De huisarts zorgt iedere week voor uitgifte per persoon van de vitaminetabletten en heeft op die manier ook een controle op de gezondheid van de meest arme mensen van Sovata.

De babyweegschaal, gesponsord door een medisch bedrijf uit Pijnacker en de laptop waren dé klap op de vuurpijl. Wat was de arts ongelooflijk blij met deze twee bijzondere geschenken! Door gebruik te kunnen maken van de laptop kan de huisarts sneller uitslagen van het ziekenhuis in Tirgu Mures opvragen en kan patiëntenregistratie ter plekke worden geregeld. Dit is werkelijk een ongekennde luxe voor de wijkarts.

Voor het komende jaar staat buiten medicijnen, verbandmiddelen en vitaminetabletten, praktijkmeubilair op haar verlanglijstje. Een goede, afsluitbare kast voor medicijnen en een kast voor steriele apparatuur. Het sterilisatieapparaat dat in 2006 gesponsord is door een tandartsenpraktijk doet het nog steeds. Wel is het zaak om nu te starten met een reservering voor een ander sterilisatieapparaat. Met grote dank aan alle sponsors

wuift zij ons uit en wenst ons een goed verblijf in Sovata.

Na de avondmaaltijd worden de projecten van de dag doorgenomen en worden de spullen voor de volgende dag klaargezet.

Na best een drukke dag om 23.30 uur naar bed.

Vandaag gaan wij met de groep op bezoek bij allerlei gezinnen. Alle hulpverleners hebben een of meer gezinnen die zij sponsoren door middel van voedsel, kleding en schoolgeld en andere financiële zaken.

Natuurlijk worden ook de gezinnen bezocht die door Vrienden van SOS vanuit Nederland worden geholpen met ondersteuning op allerlei manieren. Na bijna 10 jaar hulp te verlenen aan deze gezinnen zie je hoe goed het nu gaat met hen. De kinderen van deze gezinnen gaan naar school, er is voedsel en daar waar nodig medicijnen.

Bij sommige gezinnen zijn inmiddels in het achtertuin aardige groentetuintjes ontstaan en mensen kunnen deze groenten ruilen voor bijvoorbeeld brandhout, melk of kaas.

Fijn om te zien.

Natuurlijk zijn er ook weer de schrijnende gevallen. Bij een gezin was een dag voor onze komst brand uitgebroken in een soort badruimte door kortsluiting. De vrouw des huizes wilde deze blussen met de douchekop. Deze bleek echter al gesmolten door de hitte en moest water aan de straat halen.

Doordat zij bang was dat alles af zou branden heeft zij geprobeerd de brand op een snellere manier te blussen waarbij een van haar handen is verbrand en een sok in haar voet is gebrand. De sponsors van dit gezin zijn naar de arts geweest voor medische verzorging. Het probleem is nu dat deze vrouw normaal 10 uur per dag werkt en dat nu niet kan. Dat betekent uiteraard geen inkomen voor de komende weken.

Door buurtbewoners werden wij erop attent gemaakt dat bij een ander gezin het drama ook erg groot bleek. De vader van dit gezin was in januari van dit jaar door een dronken automobilist aangereden. Met nek- en rugklachten ging hij naar het ziekenhuis waar de artsen niets konden vinden. Drie weken later is de man aan het letsel van dit ongeval overleden. Tot overmaat van ramp krijgt de vrouw een herseninfarct waardoor de linkerkant van haar lichaam nog nauwelijks functioneert. Dit gezin heeft 6 kinderen en omdat de moeder niet meer voor haar kinderen kan zorgen heeft zij 4 van de 6 kinderen bij andere mensen onder moeten brengen. De twee kleinste kinderen van 7 en 9 jaar heeft zij thuis. De moeder vertelde dat, vóór haar man overleed, zij een arm maar gelukkig leven leidde. Niet alle kinderen konden naar school maar er was regelmatig voedsel. Nu krijgt zij voor de twee kinderen 60 lei per maand als een soort uitkering. Dat is nog geen 17,- euro per maand!!!!

Omdat het een ongeluk is komt er mogelijk een betaling in augustus van de staat van ca. 800.000 lei, (ca. 70,- euro per maand). Mocht deze uitkering inderdaad komen dan nog is dat bedrag zeker niet voldoende om een gezin van 7 mensen te voorzien van voedsel, schoolgeld en medicijnen.

Gelukkig is er al een sponsor in Nederland gevonden en deze sponsor zal er alles aan doen om de andere kinderen weer naar huis te laten komen en hen een positievere toekomst te bieden.

Voor hen is een voedselpakket, kleding en geld voor de komende maanden achtergelaten.

Vorige jaar schreven wij over het gezin waar een neef en nicht samen getrouwd zijn en nu een gezin hebben met 6 kinderen

waarvan alleen het meisje (Erzebeth) verstandelijk op redelijk niveau is. Ook nu zijn wij op bezoek bij dit gezin om te zien hoe de situatie nu is. Vorig jaar in november is er een nieuw dak van golfplaten op het krotje gezet en dat zag er goed uit. Met het gezin zelf gaat het nog niet veel beter. Het is er nog steeds smerig, een levensgevaarlijke elektrische situatie en de kinderen zagen er wit, slecht en

onverzorgd uit. Het is heel moeilijk om dit gezin uit deze misère te halen. De onderwijzeres van de school probeert in ieder geval het meisje te beschermen wat helaas niet altijd kan. Na het geven van een voedselpakket, kleding en een beetje hoop, moeten wij met een heel triest gevoel dit gezin verlaten. Natuurlijk blijven wij dit gezin volgen en proberen dit gezin op de rails te krijgen.

Voor de wintermaanden heeft SOS hen in ieder geval voedselbonnen toegezegd en gaan in oktober/november proberen iets aan de levensgevaarlijke elektrische situatie te doen.

Verder in de straat geven wij de andere bewoners ook kleding, schoenen, speelgoed en knuffels. Vooral schoenen, kaplaarzen en sokken zijn heel erg nodig. Er wordt flink gegraaid en gegrepen naar alle spullen en soms zó erg dat je de mensen opzij moet duwen omdat je bijna geen adem krijgt.

Het is heerlijk om te zien hoe blij iedereen is met de alle door u gegeven kleding, schoeisel, speelgoed en alle andere mooie spullen !!

Een ander gezin heeft herenschoenen nodig in maat 47 !! De man draagt nu schoenmaat 45 of 46 en heeft de teenstukken eruit gesneden zodat hij in ieder geval iets van schoenen aan heeft.

En het leek ons leuk als deze man een paar nieuwe schoenen zou krijgen. Een schoenwinkel in Barendrecht heeft een paar prachtige, stevige schoenen gedoneerd. Heel erg bedankt namens de drager van maat 47. Zijn blijdschap steeg ten top toen hij nog een tweede paar kreeg, ditmaal gedoneerd door een jong stel.

Het gezin waar vorig jaar de koe verkocht moest worden omdat de moeder van het gezin een ernstige vorm van kanker heeft, heeft onze aandacht. Een van onze sponsors zou heel graag een koe willen doneren voor dit gezin. Na onderzoek blijkt dat niet mogelijk is. Dit gezin kan de koe niet goed verzorgen zeker ook omdat de ouders van de vrouw oud en slecht ter been zijn. Het was hen zó gegund !! Wel kan SOS hen financieel helpen in de medische verzorging, schoolgeld voor de drie kinderen en voedselbonnen voor de winter. Het blijft een heel zielige situatie.

Blij verrast waren wij tijdens het bezoek aan Maria. Ook een gezin dat onder de aandacht is van SOS. Dit gezin heeft sinds 6 jaar geen vader en de moeder heeft de zorg voor twee volwassen kinderen die zwaar autistisch zijn. Door hulp op allerlei gebied door een Nederlandse sponsor gaat het stukken beter. Met een brede lach op alle gezichten werden wij ontvangen. Deze kinderen gaven normaal gesproken geen enkel teken van onze aanwezigheid maar deze keer was het geweldig. Door het gebruik van medicijnen, voedselbonnen en andere hulpverlening zie je dat het in dit gezin heel goed gaat. Een mooie en gezonde groentetuin siert de achterkant van het huis en zelfs de kippen hadden kuikens. Geweldig, daar doen wij het voor !!

Veel te snel komt er een einde aan deze dag en kunnen we terugkijken op een vermoeiende, emotionele dag. Toch nog voor het naar bed gaan de zaken van deze dag doornemen en alles weer klaarzetten voor de derde dag.

Vandaag gaan alle dozen, die gevuld zijn met schoenen, laarzen, kleding, handdoeken, babykleding, speelgoed en knuffels mee naar de 1 Meistraat, de Iliesi en de Sarateni. Deze 3 straten vormen samen de meeste arme wijken van Sovata. Kleding, schoeisel en babykleding zijn daar heel erg hard nodig.

Aan het begin van de eerste straat komt de stroom mensen opgang bij het zien van de BCT bus en het paard en wagen. Inmiddels weten de bewoners dat er dan van alles en nog wat gebracht wordt. De dozen voor de eerste stop worden uit de BCT bus gehaald en neergezet om te worden uitgedeeld. In no time zijn alle dozen leeg en worden de lege dozen door een aantal oudere dames met gekregen spullen meegenomen. Jammer dat wij niet voor iedereen, met de name de mannen, schoenen

hebben kunnen geven.

Bij de tweede stop in deze straat gaat het er precies hetzelfde aan toe, dringen, duwen en gillen om de spullen die weg te geven zijn. Door de gemeente zijn er in deze straat grote hopen grint gestort ter verbetering van de (ongeplaveide) straat. De gemeente doet verder niets met deze bergen grint, hetgeen betekent dat de, vaak oude mensen, in de straat met een harkje de grote hopen grind op hun plaats moeten harken. Het is niet te geloven !!!

Op de Iliesi is er ook al een drukte van belang, de bus was al gesignaleerd en bijna de hele straat was uitgelopen. Ook hier de inhoud van de dozen uitgedeeld en veel mensen blij kunnen maken met alle spullen. Ook hier zijn babykleding en schoenen een grote wens !!

Als laatste in de rij is de Sarateni aan de beurt. De Sarateni is een bergachtig terrein waar de zigeuners leven in oude, kapotte en vaak vieze krotten. Het is de bedoeling dat wij hier zaterdag terugkomen om alle gezinnen die daar wonen goed in kaart te brengen. Dat is nodig om te weten wát er allemaal nodig is voor een meer menswaardig bestaan.

bestaan.

Vandaag worden alleen de spullen gebracht en verteld dat wij een dag later komen om te tellen en dat iedereen zijn papieren klaar moet leggen.

Ook weer dringen, duwen en gillen om spullen te pakken te krijgen.

Regelmatig moeten wij de mensen terugduwen om zelf een beetje adem te krijgen.

Tijdens het uitdelen van de spullen werden er drie kinderen door een oudere vrouw naar voren geschoven. Het bleken 3 jongetjes te zijn in de leeftijd van 10, 7 en 4 jaar.

De vader van het gezin is overleden en de moeder zag het verzorgen van de kindertjes niet meer zitten en heeft hen bij de oudere mevrouw achter gelaten. Deze mevrouw neemt de zorg van de kinderen gelaten op zich !!

Dat is toch ongelooflijk !!!

Het oudste jongetje had een soort kloosterjurk aan, de middelste oude, vieze lompen en twee verschillende, kapotte schoenen. De jongste had smerige meisjeskleding aan. De kinderen waren zó vies dat het leek dat zij begroeid waren en stonken vreselijk. Waarschijnlijk zijn deze kinderen nog nooit gewassen.

Al het uitdelen werd op dat moment gestaakt om eerst voor deze kinderen kleding uit te zoeken. De jongste werd snel door een van de hulpverleners een beetje gewassen en opgefrist. Wat een mooi kind !!!!!

Met nieuwe kleren, schoenen en een jasje zagen de kinderen

er weer heerlijk uit. Aan de adoptiemoeder konden wij op dat moment geen andere, extra ondersteuning geven omdat, als iemand dat zou zien op het kamp,

alles in rep en roer zou zijn en niet meer te stuiten. Dat zal op een ander tijdstip moeten en in de vorm van bijvoorbeeld voedselbonnen en zorgen dat de kinderen naar school kunnen. Geld geven is absoluut geen optie.

Ondanks deze drie in de steek gelaten kinderen hadden wij best een goed gevoel. Je ziet toch iedere keer weer verbetering, al gaat het maar met kleine stapjes.

Inmiddels is het laat in de middag (18.30 uur) en gaan we kijken of er iets voor het avondeten is. Wij hebben grote trek, zeker omdat de lunch er weer eens bij in geschoten is.

Na het avondeten worden voor de vierde dag de spullen klaargezet en gaan we tevreden aan onze nachtrust beginnen.

Vandaag, de vierde dag, bleek een heel bijzondere dag te worden. Vroeg in de morgen wordt gestart met de inspectie van de drie scholen die in de armste wijken staan. De school op de Ilesii, waar op de eerste dag van ons verblijf de computers zijn geplaatst, is als eerste aan de beurt. Reeds aan het begin van dit verslag is al gezegd dat de isolatie, de verwarming en de sanitaire voorziening zeer slecht zijn. Er zal hard gewerkt moeten worden om precies te kunnen bepalen wat en hoe de voorzieningen verbeterd kunnen worden en tegen welke kosten.

De school op de Lunga is een kleinere school voor kinderen in de leeftijd van 6 tot 12 jaar. Ook hier is een kleine naschoolse opvang waar grotere en kleine kinderen opgevangen worden door vrijwilligers. Dit gebouw oogt iets beter maar heeft zeker verbeteringen nodig.

De verwarming is ook hier een groot dilemma. Er is geen stromend water en er zijn geen gewone toiletten maar ook weer buitentoiletten. Hier wordt een computer geplaatst.

De school op de Praidului heeft de zelfde problemen met elektriciteit, sanitair en verwarming. Aan ons contact in Sovata is gevraagd om met een deskundig bedrijf de situatie op te nemen en zien wat de mogelijkheden en de kosten zijn. SOS kan daarna contact met de gemeente opnemen om te zien wat wij zouden kunnen doen ter verbetering van de scholen.

De laatste twee personal computers komen hier en worden op een later tijdstip geplaatst.

Op alle drie de scholen is een groot tekort aan schoolmateriaal zoals schriften, pennen, kleurstiften, liniaals, puntenslijpers etc. Gelukkig hadden veel sponsors eraan gedacht deze schoolspullen aan ons mee te geven. Super !!

Na de lunch is het tijd geworden om de koe, die een van de sponsors heel graag aan het gezin had willen geven waar de moeder een zeer ernstige vorm van kanker heeft, maar die er helaas niet voor kan zorgen, te gaan bekijken.

De familie waar de koe nu naar toe gaat is een erg arm gezin met 6 kinderen. Het gezin moet leven van de opbrengsten van gekapt hout. Iedere morgen gaat de hele familie en dus ook de meisjes, mee het bos in om bomen te kappen, deze in stukken te hakken en te verkopen als brandhout. Het terrein naar het bos en het bos zelf is erg drassig en moeilijk begaanbaar. Alleen met goed weer kunnen zij hun werk doen. Een oud, mager paardje moet de kar trekken, hetgeen bijna niet meer gaat.

De koe is aangekocht van een familie waarvan de vader zich verhangen heeft en de zoon écht niet voor het dier kan zorgen. Door het verkopen van deze koe is in dit gezin het financiële probleem wat minder.

Met de BCT bus op pad naar een werkelijk schitterende omgeving, een gebied waar niemand van onze groep ooit geweest was. In dit soort gebieden, ver buiten de woongemeenschap, worden de schapen, koeien en geiten geweid. Daar kunnen de dieren heerlijk grazen en water drinken uit de lieflijke beek die gezellig langs de rand van het bos haar weg volgt.

De koe vangen was een probleem, het dier liet zich absoluut niet afscheiden van de kudde en wilde gewoon lekker blijven grazen.

Inmiddels waren ook de nieuwe eigenaren lopend aangekomen en hun gezichten glommen van blijdschap en trots.

Na het betalen van de koe vertelde de oude eigenaar dat de koe enkele weken drachtig is wat natuurlijk helemaal geweldig is.

Tóen kwam de overdracht van de koe naar de nieuwe eigenaren. Dit was een zéér emotioneel moment waar niemand het, zonder tranen van blijdschap, droog kon houden. De nieuwe eigenaar zei: "ik heb van mijn ouders of iemand anders nog nóóit iets gekregen en nu krijg ik van een vreemde een koe !!, dat is ongelooflijk. Ik ben heel erg gelukkig !!!"

De grote dank die dit gezin uitstraalde is niet met woorden op te schrijven !

Met de komst van de koe kan de melk verkocht worden en kan er kaas gemaakt worden die weer geruild kan worden met bijvoorbeeld eieren, groenten en vlees.

De schuur waar de koe 's-avonds en in de winter moet staan is niet helemaal goed. Het dak is lek en in de houten zijschotten zitten te veel kieren. In oktober/november hopen wij hier iets aan te kunnen doen. Als laatste heeft SOS haar hulp aangeboden voor het onderhoud van de koe en het oude, versleten paardje.

Rond 20.00 uur gaan wij aan tafel en sluiten de dag met een héél fijn gevoel.

Voor vandaag, de vijfde dag, was het alleen nodig dat wij de klemborden met de registratieformulieren meenamen om de telling van de gezinnen op Sarateni te kunnen opschrijven. Uit deze telling moet blijken uit hoeveel gezinnen deze zigeunergemeenschap bestaat, de gezinssamenstelling, hoe ziet de woonsituatie eruit en zijn er voldoende vitamines en voedselbonnen beschikbaar voor de wintermaanden.

Omdat het de laatste dagen veel geregend had was het terrein erg modderig en moeilijk begaanbaar. Zeker als je klimmen en klauteren op gladde paden en

bergweggetjes niet gewend bent. Bijna alle gezinnen komen uit hun krotje, kijken blij en zwaaien al met hun registratieformulieren. Met twee groepjes van drie, de fotograaf die van het ene groepje naar de andere wipt, wordt onderaan het terrein begonnen met de registratie.

Nu zien wij pas écht hoe de situaties zijn. Bij een aantal gezinnen gaat het best goed en zie je wat de hulpverlening al te weeg heeft gebracht. Bij de rest van de gezinnen is er nog veel ellende. Vooral veel kapotte, oude en vieze krotten, een oud olievat

als kachel en waarvan de afvoerpijp gewoon in de kamer uitkomt, geen bedden voor baby's en kleine kinderen. Alles slaapt bij elkaar op een oude bank, een hoop oude en vieze dekens of op een hoop vodden. In geen van de krotten is een kinderbedje, box of babyzit gezien. Het lijkt ons met zo'n primitieve en bloedhete kachel toch erg gevaarlijk. Veel kinderen blijken astma te hebben, niet verwonderlijk in zulke situaties. Sommige ouders smeekten om een puf (een medicijn tegen astma) voor hun kinderen.

Een meisje van 13 jaar en al 7 maanden zwanger !!! Haar vriendje is 19 jaar en samen wonen zij in een krotje wat normaal gesproken niet eens als hok voor een hond gebruikt zou worden.

Een moeder in tranen omdat haar dove zoontje in het ziekenhuis ligt met astma en darmproblemen.

Een jonge vrouw van ongeveer 25 jaar geen echtgenoot, 2 kinderen van 5 en 4 en daarnaast een tweeling van 8-9 maanden die lagen tussen de vodden met witte gezichtjes. Tot overmaat van ramp is zij weer zwanger en dat woont en leeft allemaal in een ruimte van ca 2 x 2 meter. Onvoorstelbaar. Het is er smerig, een olievat als kachel met afvoer in de kamer en het stinkt. In dit krot zou ik niet eens mijn oude kranten neerleggen! Aan deze situatie móet op zeer korte termijn wat aan gedaan worden. Zelfs de meegelopen zigeuners schrokken van deze situatie en dat wil wel wat zeggen !!!

Grote problemen zijn er met de daken van de krotjes, vooral in de regenperiode en in de winter. Vaak hebben de bewoners de gaten en kieren gedicht met klei van de grond of met oude lappen. Één bui regen en alles verdwijnt tussen de kieren. Je ziet dat de mensen het wel beter willen maar gewoon niet kunnen. SOS hoopt dat er snel sponsors gevonden worden die deze gezinnen willen helpen.

In het huisje dat SOS in 2006 heeft opgebouwd met gebruikte materialen is in november 2007 een nieuwe, veilige en schone kachel geplaatst. De bewoners waren zichtbaar blij met de kachel en houden het huisje ook redelijk schoon. De kinderen waren veel beter verzorgd en zagen er blij en vrolijk uit. Hartstikke fijn.

Door het kunnen opschrijven van alle gegevens hebben wij de informatie die wij nodig hadden en hebben daardoor toch weer een beetje hoop kunnen geven. De mensen weten dat er vóór de winter van 2008 nog veel verbeterd kan worden op allerlei gebied.

Helpt u mee ???

Inmiddels is de zesde en laatste dag van ons verblijf in Sovata veel te snel aangebroken. Het belooft nog een drukke dag te worden. Terwijl wij de spullen pakken die mee gaan naar het kinderkuis is een groepje van 5 personen naar de groep zigeuners die ergens langs de kant van de weg wonen en die wij vlak voor onze aankomst in Sovata tegenkwamen.

Achteraf gezien was dat een onverstandige zet omdat die zigeuners wel heel erg nadrukkelijk de spullen uit de handen gristen en zelfs bedreigend werden. Het enige goede was om de dozen en zakken leeg te gooien, snel in de auto gaan en wegrijden. Natuurlijk kunnen daar wel goederen gebracht worden op een van de reizen, maar dan wel met de hele groep. Je kunt met een paar mensen niet veel doen tegen een groep van opdringerige mensen. Maar wat wil je als je niets hebt en ineens zijn daar mooie en heel bruikbare spullen !!

Aangekomen bij het kinderkuis helpt iedereen alle mee gebrachte dozen naar binnen te brengen. Grappig, je ziet dat de kinderen weten dat er leuk speelgoed voor hen in de dozen zit en kunnen háást niet wachten met uitpakken. Een sponsor uit Pijnacker heeft drie dozen met kleine fietsjes gedoneerd en deze worden als eerste uitgepakt en in elkaar gezet. Wat een feest, zulke leuke fietsjes voor de kleintjes, zeker omdat die er nog niet eerder waren, was het wel een heel erg grote verrassing. Een klein jongetje mag als eerste proberen of het lukt, geweldig.

Het speelgoed van de kinderboekenwinkel is ook helemaal super !! Een jongetje van 5 jaar woont er pas 4 weken en meende dat hij alles wat hij mooi vond mocht houden. Helaas, in het kinderkuis is alles van iedereen en deel je ook met iedereen.

Het serviesgoed en bestek van een bekend woonwarenhuis uit o.a. Barendrecht kwam ook heel goed van pas. Leuk al die gekleurde bekers, bordjes en schaaltes op de tafels in de eetzaal.

Ook de sportjacks van een kledingbedrijf uit Zevenaar zijn zeer welkom, zeker omdat het verschillende maten en kleuren zijn en in

teamverband een mooi geheel laat zien.

Als laatste komt er nog allerlei schoolmateriaal te voorschijn die hard nodig zijn om de kinderen mee te geven naar school.

Maria, het hoofd van het kinderkuis, hebben wij niet gesproken omdat zij naar een conferentie was ver buiten Sovata. Per e-mail heeft zij, na haar terugkomst, laten weten heel blij te zijn met alle mooie spullen en dankt iedereen uit de grond van haar hart.

SOS is sinds vorig jaar bezig om plannen uit te werken om een overdekte buitenruimte te realiseren. Dit zou aan de voorkant van het kinderkuis gebouwd kunnen worden. Er staat nu een dak op palen, zoiets als een bergplaats voor hooi, maar is te instabiel om er gebruik van te maken als speel- en sportruimte bij warm of slecht weer. Het ontwikkelen van een groentetuin staat ook nog in de planning.

Uitgezwaaid door de kinderen en nog maar een paar dozen in de bus gaan wij richting vuilnisbelt. Het blijft toch een vreemd verhaal dat er nog steeds geen nieuwe bewoners op of rondom de vuilnisbelt zijn teruggekomen.

Wel zagen wij enkele mensen te voet aankomen die wat scharrelden op de vuilnisbelt op zoek naar lege blikjes en plastic flessen maar daar bleef het bij. Navraag bij de bewoners van het enige (witte) huisje direct naast de vuilnisbelt levert niets op. Voor deze mensen is er kleding, schoenen, kaarsen en de belofte om te zorgen dat ook zij voedselbonnen voor de winter krijgen.

Op de terugweg van de vuilnisbelt willen wij een bezoek brengen aan de man met het houten been. Eind april zijn wij in contact gekomen met een orthopedisch chirurg die aangeboden heeft deze man een prothese aan te meten. Deze chirurg blijkt al jaren pro deo operaties uit te voeren in Roemenië en in de Oekraïne. Geweldig zo'n contact. Helaas bleek de man in het ziekenhuis te liggen en hebben zijn vrouw gezegd in oktober/november weer langs te komen om te kijken of er een afspraak gemaakt kan worden voor het aanmeten van een prothese.

Als laatste bezoek van vandaag gaan wij naar de praktijk van tandarts en tandtechniek. Hier heeft een lang en intens gesprek plaats over de mogelijkheden om deze tandtechniek verder te helpen met zijn praktijk.

Voor ons tandhygiënisch project is het noodzakelijk dat deze praktijk in Sovata blijft bestaan. Met dit project willen wij het ook voor de arme mensen mogelijk maken tandtechnische hulp te krijgen. Men moet dan naast de bestaande techniek voor kunstgebitten echter gaan investeren in keramische techniek. Vorige jaar is een keramiek oven geschonken door SOS maar dit blijkt lang niet voldoende te zijn om de benodigde tandtechnische werkzaamheden uit te kunnen voeren. Er

wordt een opsomming gemaakt van alle apparaten en gereedschappen zoals kleine, maar heel belangrijke materialen, een centrifuge (nu met de hand),etc. Een bedrag van rond de 7.400 euro komt naar voren om alle benodigde spullen aan te kunnen kopen. Natuurlijk zal in Nederland gekeken worden wat er tweedehands te koop is of bij een van onze sponsors te verkrijgen is.

Met grote dank aan alle sponsors van kleding, schoeisel, speelgoed, apparatuur en vele andere goederen. Dank aan de sponsors voor het kopiëren en versturen van dit verslag. Ook de geweldige financiële bijdragen waren méér dan welkom. Stichting Ondersteuning Sovata hoopt ook dit jaar op u te mogen rekenen, in welke vorm dan ook.

Dit zijn de hulpverleners van 2008.....

